

Ansamblul de balet al Teatrului Mare din Varșovia

O continuitate de aproape două veacuri în existența artistică, implicând toate virtuțile tradiției originale și robuste — iată, pentru un ansamblu de balet, un frumos atu, de care trupa Teatrului Mare din Varșovia demonstrează că știe să beneficieze din plin. Mai întâi, prin utilizarea dezinvoltă a resurselor limbajului clasic, asimilate organic grație propriei experiențe și contactelor strînse cu realizările marilor școli de balet ale secolului trecut. Apoi, prin cultivarea unui repertoriu în care prezența operelor reprezentative pentru fiecare etapă din evoluția artei coregrafice poloneze permite proiecția în actualitate a valorilor istorice ale acesteia. Ambele principii ce guvernează, astfel, activitatea trupei, conferindu-i o personalitate distinctă, au fost ilustrate desăvârșit de programul turneului bucareștean (întreprins de dansatorii varșoveni ca răspuns la spectacolele susținute în fața publicului polonez, cu o lună înainte, de Ansamblul de balet al Operei Române). Alături de o piesă de rezistență a zonei romantice din creația universală a genului (*Coppelia* de Léo Delibes); acesta a cuprins trei partituri definitorii pentru tot atâtea momente, dispuse la distanțe aproximativ egale, din amplul traseu ascendent parcurs — o vreme, în paralel — de școala poloneză compo-nistică și de cea coregrafică: *Nunta din Ojcow* de Karol Kurpinski (1823), *Stanislaw și Anna Oswiecim* de Mieczyslaw Karłowicz (1907) și *Simfonia a III-a* de Tadeusz Baird (1969).

Reunite într-un program caracterizat prin unitate în diversitate, datorită, nu în ultimul rînd, coordonării regiei și coregrafiei (Witold Gruca), cele trei balet poloneze au pus și ele în evidență soliditatea pregătirii tehnice, grația și sensibilitatea ce caracterizează întregul ansamblu, în exprimarea lui prin termenii limbajului clasic, căruia acesta îi rămîne necontenit fidel: chiar și atunci cînd aduce pe scenă obiceiurile autentice ale nunții cracoviene de la începutul secolului al XIX-lea, chiar și atunci cînd abordează o pagină a muzicii contemporane, atît de modernă cum este aceea a lui Baird...

Reconstituită, în spiritul versiunii originale, cu mîgala, profesionalismul, respectul și www.cimec.ro

bitatea proprii restauratorului de opere de artă, *Nunta din Ojcow* datorează farmecul său, pe de o parte, scenografiei lui Adam Kilin, unde, prin contrast cu decorurile pastelate, costumele, bogat împodobite, viu colorate, în combinații dure, dar nesupărătoare, reînvie valorile unei zone foarte viguroase a tradiției folclorice, astăzi, din păcate, căzută sub stăpînirea kitsch-ului: arta de iarmaroc. Pe de altă parte, atractivitatea montării este determinată de dinamismul dominant al coregrafiei, ce nu exclude momentele de umor, pentru care Witold Gruca vădește aptitudini deosebite și ca interpret, după cum demonstrează, în celălalt spectacol, dimensiunea artistică aparte conferită de el datelor rolului de compoziție al Doctorului Coppelius.

Tragica iubire dintre *Stanislaw* și *Anna Oswiecim* trăiește, în primul rînd, prin excepționala forță de expresie a celor doi protagoniști: Ewa Glowacka și Waldemar Wolk-Karaczewski, cuplul solistic cel mai complex dotat artisticeste de care ansamblul dispune. (Pentru că, spre deosebire de alte trupe ce ne-au vizitat în ultimii ani, baletul Teatrului Mare din Varșovia posedă nu unul, ci mai multe cupluri de soliști, de valori sensibil apropiate: Barbara Rajska și Jerzy Barankiewicz, Jolanta Rybarska și Irenusz Wisniewski, Renata Smukala și Jerzy Graczyk.)

Cu toată contradicția fundamentală dintre stilul, predominant clasic, al mișcării și acela, foarte modern, al muzicii pe care o vizualizează, coregrafia *Simfoniei a III-a* de Tadeusz Baird se remarcă prin cîteva incontestabile calități. Mai întâi, prin modul inteligent în care umple și degajă, alternativ, scena; apoi, prin polifonia evenimentelor coregrafice, în strînsă concordanță cu evoluția evenimentelor sonore (chiar dacă nu este vorba de o „traducere” strictă a acestora); în sfîrșit, prin frumusețea compoziției statice, cu întărirea mai multor categorii de planuri, definite de o aleasă diversitate de atitudini plastice ale grupurilor.

O contribuție esențială la succesul celor patru reprezentații oferite publicului nostru de ansamblul varșovian a adus-o prezența la pupitul Orchestrei Operei Române a dirijorului Mieczyslaw Nowakowski; sub bagheta acestui muzician precis și exigent, formația s-a întrecut pe sine, realizînd nu numai o execuție de zile mari a *Coppellei* (partitură ce figurează în repertoriul său permanent, fiind, deci, bine știută de instrumentiști), dar și o excelentă primă audiție a celor trei creații poloneze — dintre care cel puțin una era suficient de dificilă pentru a ridica probleme chiar unei orchestre simfonice de prim rang...